

מדרש רבה

אמור – מה יתרון לאדם בעמלו?

הרב יצחק שילת

ויקרא רבה, אמור, פרשה כח

א דבר אל בני ישראל והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן (ויקרא כג, י), הֲדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת א, ג): מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש, אמר רבי בנימין בן לוי בקשו לגנז ספר קהלת שמצאו בו דברים שהם נוטין לצד מינות, אמרו כה הִיא רְאִי שְׁלֵמָה לומר (קהלת יא, ט): שמח בחור בילדותו ויטיב לבו בימי בחורותיו, משה אמר (במדבר טו, לט): ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, ושלמה אמר (קהלת יא, ט): והלה בדרכי לבו ובמראה עיניו, אלא התורה רצועה לית דין ולית דין, כיון שאמר (קהלת יא, ט): ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט, אמרו יפה אמר שלמה. אמר רבי שמואל בר נחמני בקשו לגנז ספר קהלת שמצאו בו דברים שהם נוטים לצד מינות, אמרו כה הִיא שְׁלֵמָה צְרִיחַ לומר: מה יתרון לאדם, יכול אף בעמלה של תורה במשמע, חזרו ואמרו אלו אמר בכל עמל ושתק היינו אומרים אף בעמלה של תורה במשמע הוא, הא אינו אומר אלא בכל עמלו, בעמלו הוא שאינו מועיל אבל בעמלו של תורה מועיל. אמר רבי יודן תחת השמש אין לו, למעלה מן השמש יש לו. רבי לוי ורבנן, רבי לוי אומר כל מה שהבריות מגדליו במצוות ובמעשים טובים בעולם הזה דין שהקדוש ברוך הוא מזריח להם את השמש, שנאמר (קהלת א, ה): וזרח השמש ובא השמש. ורבנן אמרי כל מה שהצדיקים מגדליו במצוות ובמעשים טובים בעולם הזה, דין שהקדוש ברוך הוא מחדש פניהם כגלגל חמה, שנאמר (שופטים ה, ה, לא): ואהביו כצאת השמש בגברתו. אמר רבי יבאי בנהג שבועולם, אדם לוקח לטרא אחת של בשר מן השוק, כמה יגיעות הוא יגע, כמה צער הוא מצטער עד שבשלה, והבריות ישגו על מטותיהן והקדוש ברוך הוא משיב רוחות ומעלה עננים ומגדל צמחים ומדשן את הפרות, ואין נותנים לו אלא שכר העמר, הֲדָא הוּא דְכְתִיב: והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן.

דף מקורות